

Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger

Årsrapport 2018

Ankestyrelsen

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
1 Forord	1
2 Præsentation	2
2.1 Lovgrundlag	2
2.2 Medlemmer	2
2.3 Sekretariat og ankenævnsmøder	3
2.4 Ankenævnets sagsområder	4
3 Antal sager	5
3.1 Modtagne og verserende sager	5
3.2 Afgjorte sager	6
3.3 Sagsbehandlingstid	8
4 Ankenævnets praksis på udvalgte sagsområder	10
4.1 Statens uddannelsesstøtte	10
4.2 Særligt om handicaptillæg	13
4.3 Sager om vilkår for tilbagebetaling	13
4.4 Sager om specialpædagogisk støtte (SPS)	14
4.5 Sager om statens voksenuddannelsesstøtte (SVU)	15
5 Bilag	16

1 Forord

Nævnet har i 2018 modtaget flere sager end de forudgående år.

Ankenævnet har således modtaget 986 sager i 2018, mod 946 sager i 2017 og 885 sager i 2016.

Der er særligt sket en stigning i tilgangen af sager om udlændinges ret til SU. Det er typisk sager om ret til SU som arbejdstagere efter EU-retten.

Disse sager er samtidig ofte komplicerede og kan være mere tidskrævende at forberede og afgøre, da afgørelserne ofte vil indebære skøn over beskæftigelsens karakter og omfang.

Stigningen i tilgangen af sager i kombination med udskiftninger og færre ressourcer i nævnets sekretariat har desværre betydet en stigning i sagsbehandlingstiden i 2018. Ankestyrelsen har på baggrund af tallene for 2018 oplyst, at styrelsen i 2019 vil sikre, at der tilføres flere ressourcer til ankenævnets sekretariat med henblik på at nedbringe sagsbehandlingstiden.

Nævnetsmedlem Stine Jørgensen udtrådte af nævnet med udgangen af oktober 2018. Herefter tiltrådte Stine Jørgensens suppleant, Christine Wernberg Dalhoff, som medlem i årets sidste møder. Begge har ydet en stor indsats for nævnet.

*Anne Berg, dommer ved Retten i Glostrup
Formand for Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.*

2 Præsentation

Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger træffer afgørelser inden for en række uddannelsesstøtteordninger. De fleste sager angår SU og det særlige tillæg til studerende med funktionsnedsættelse (handicaptillæg).

2.1 Lovgrundlag

Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger er oprettet ved en ændring af SU-loven i 1970, og fik i 2013 selvstændigt lovgrundlag ved lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

Ankenævnet er uafhængigt, og nævnets afgørelser er endelige inden for det administrative system. Det betyder, at ankenævnets afgørelser er bindende for den myndighed, der traf den oprindelige afgørelse, og at der ikke kan klages over nævnets afgørelser til anden administrativ myndighed.

Ankenævnet tager stilling til indholdet af den afgørelse, der er klaget over. Ankenævnet kan således ikke give den myndighed, der har truffet afgørelsen, generelle instrukser om for eksempel sagsbehandlingstid eller god forvaltningsskik.

2.2 Medlemmer

Ankenævnet består af en formand og to medlemmer. Formanden er dommer. Ved behandling af sager, som omhandler støtte til personer med fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser, deltager derudover et sagkyndigt medlem udpeget af Danske Handicaporganisationer.

Ankenævnet bliver betjent af et sekretariat, som er placeret i Ankestyrelsen.

Ankenævnet bestod til i 2018 af dommer Anne Berg, Retten i Glostrup, medlem Stine Jørgensen, Københavns Universitet, og advokat Anders Ehlers Andersen.

Anne Berg er beskikket som nævnets formand efter indstilling af Dommerforeningens bestyrelse og udpegning af retspræsidenten for Retten i Glostrup. Dommer Anne Bendfeldt Westergaard, Retten i Glostrup, er beskikket som stedfortræder for Anne Berg.

Stine Jørgensen, Københavns Universitet, er beskikket efter fælles indstilling fra rektorerne for uddannelsesinstitutioner med videregående uddannelser. Christine Wernberg Dalhoff er beskikket som Stine Jørgensens stedfortræder.

Stine Jørgensen udtrådte af nævnet pr. 31. oktober 2018, hvorefter stedfortræder Christine Wernberg Dalhoff tiltrådte som medlem i årets resterende ankenævns møder.

Advokat Anders Ehlers Andersen er beskikket efter fælles indstilling fra organisationer, der repræsenterer studerende på de videregående uddannelser. Gwen Gruner-Widding er beskikket som Anders Ehlers Andersens stedfortræder.

Medlemmerne af ankenævnet beskikkes blandt personer, der har særligt kendskab til uddannelses- og studiemæssige forhold samt besidder økonomisk sagkundskab. Ved beskikkelsen skal mindst ét af de andre medlemmer end formanden have bestået juridisk kandidateksamen og have særligt kendskab til forvaltningsret.

Ved behandling af sager om støtte til personer med fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser (handicaptillæg og specialpædagogisk støtte) tiltrædes ankenævnet af et fjerde, sagkyndigt medlem udpeget af Danske Handicaporganisationer. Det fjerde medlem har stemmeret ved sagernes behandling.

Danske Handicaporganisationer udpeger efter forslag fra medlemsorganisationerne normalt 3-4 medlemmer ad gangen for en 2-årig periode. De udpegede skiftes til at deltage i nævnets møder. Kriterierne for udpegningen af medlemmer er, at de udpegede selv har en funktionsnedsættelse og samtidig er i gang med en uddannelse eller netop har afsluttet denne, eller at man har et nært kendskab til og erfaring fra arbejde med personer med en funktionsnedsættelse, f.eks. som pårørende.

Pr. 1. januar 2017 til 31. december 2018 er udpeget:

- Alexander Asmussen (Sammenslutningen af Unge med Handicap),
- Frederik Walter Olsen (Sammenslutningen af Unge med Handicap)
- Louise Rasmussen (Sammenslutningen af Unge med Handicap)
- Anne Vikkelsø (Danske Døves Landsforbund).

2.3 Sekretariat og ankenævns møder

Ankenævnet sekretariatsbetjenes af Ankestyrelsen.

Sekretariatet er organisatorisk placeret i Ankestyrelsens afdeling for beskæftigelsessager. Sekretariatet har i 2018 bestået af ca. 4 årsværk. Antallet af årsværk har naturligvis betydningen for, hvor mange sager der kan forberedes til afgørelse af Ankenævnet. Til sammenligning kan det oplyses, at der i perioder af 2017 var tilknyttet op til 7 årsværk, hvilket gjorde det muligt at få flere sager forberedt til møderne.

Ankenævnet holder møde efter behov.

Ankenævnet har i 2018 haft 13 ordinære møder.

2.4 Ankenævnets sagsområder

Ankenævnet behandler klager over afgørelser fra tre underinstanser. Det er Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte, Udbetaling Danmark, Studiegæld og fra Styrelsen for Undervisning og Kvalitet.

Ankenævnet afgør klager inden for disse områder:

Tabel 2.1 Ankenævnets sagsområder

Sagstype	Første instans	Deltagelse af sagkyndigt medlem
Statens Uddannelsesstøtte (SU), herunder om retten til SU, satser for SU og krav om tilbagebetaling af SU	Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte	
Statens Voksenuddannelsesstøtte (SVU)	Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte	
Administration af tilbagebetalingsordninger for SU	Udbetaling Danmark, Studiegæld	
Ret til handicaptillæg	Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte	Ja
Tilskud til specialpædagogisk bistand til studerende på ungdomsuddannelser	Styrelsen for Undervisning og Kvalitet	Ja
Specialpædagogisk bistand til studerende på videregående uddannelser	Styrelsen for Undervisning og Kvalitet	Ja
Tilskud til hjælpemidler mv. til elever ved frie grundskoler	Styrelsen for Undervisning og Kvalitet	Ja
Fordeling af tilskud til ekstraudgifter til svært handicappede elever og kursister ved private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseksamen (hf-kurser)	Styrelsen for Undervisning og Kvalitet	Ja
Tilskud til specialundervisning på efterskoler	Styrelsen for Undervisning og Kvalitet	Ja
Tilskud til forældres egenbetaling (elevstøtte) på efterskoler	Styrelsen for Undervisning og Kvalitet	

3 Antal sager

3.1 Modtagne og verserende sager

Den 1. januar 2018 havde ankenævnet 377 verserende sager. I 2018 modtog ankenævnet i alt 986 sager. Den 31. december 2018 havde ankenævnet 572 verserende sager.

De indkomne sager fordeler sig således:

Tabel 3.1 Indkomne sager

Sagsområder	2016	2017	2018
Sager om retten til SU	533	625	693
Handicaptillæg	280	247	223
Statens Voksenuddannelsesstøtte	24	29	18
Sager om vilkår for tilbagebetaling	23	40	38
Specialpædagogisk støtte, tilskud til støtte på frie grundskoler og efterskoler, og tilskud til frie gymnasieskoler mv.	25	5	14
I alt	885	946	986

Der er således igen sket en stigning i antallet af indkomne sager, ligesom det var tilfældet de foregående år.

Der er især sket en stigning i antallet af sager om udlændinges ret til SU. I 2016 var der alene 154 sager om dette emne, mens det i 2017 var steget til 236 sager. I 2018 er der indkommet 351 sager om udlændinges ret til SU.

Sagerne omhandler i særlig grad, hvorvidt udlændinge har ret til SU som arbejdstagere efter EU-retten. Stigningen i antallet af klagesager på dette område er forventelig. Der er både sket en stigning i antallet af udlændinge, der modtager SU, og styrelsen har desuden indført en skærpet kontrol med, om modtagerne af SU kontinuerligt opfylder

betingelserne. Da flere sager udtages til kontrol, og flere udlændinge på den baggrund modtager tilbagebetalingskrav fra Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte, vil det naturligt medføre flere klagesager.

Status for udviklingen i antallet af EU-borgere med SU kan findes på Uddannelses- og Forskningsministeriets hjemmeside.

Antallet af sager om indkomstkontrol, der indgår i tallet for "sager om retten til SU", er steget, mens der på øvrige sagsområder er indkommet lidt færre sager.

Stigningen i indkomne sager skyldes således især flere sager om udlændinges ret til SU.

3.2 Afgjorte sager

Tabel 3.2 Afgjorte sager fordelt på sagsgrupper

	2016	2017	2018
Statens Uddannelsesstøtte	428	585	543
Handicaptillæg	312	244	190
Statens Voksenuddannelsesstøtte	19	31	14
Vilkår for tilbagebetaling	23	22	31
Specialpædagogisk støtte, tilskud til støtte på frie grundskoler og efterskoler, og tilskud til frie gymnasieskoler mv.	25	5	12
I alt	807	887	790

Tabel 3.3 Afsluttede sager fordelt på udfald

	Antal/2018	2018	2017
Stadfæstelse	504	63,7 pct.	62,9 pct.
Ændret/ophævet	85	10,8 pct.	7,2 pct.
Hjemvist	55	7 pct.	6,7 pct.
Afvist på grund af fristoverskridelse	103	13 pct.	18,5 pct.
Dispensation for fristoverskridelse	14	1,8 pct.	2,6 pct.
Afvist på grund af kompetencemangel	5	0,6 pct.	0,2 pct.
Afvist genoptagelse	14	1,8 pct.	1,7 pct.
Anden lukningsårsag	11	1,3 pct.	-
I alt	790	100 pct.	99,8 pct.

Tabel 3.4 Ændrede sager fordelt på sagsgrupper

Statens Uddannelsesstøtte	68	12,5 pct. af det samlede antal sager i gruppen (543)
Handicaptillæg	14	7,3 pct. af det samlede antal sager i gruppen (190)
Statens Voksenuddannelsesstøtte	1	7,1 pct. af det samlede antal sager i gruppen (14)
Vilkår for tilbagebetaling	1	3,2 pct. af det samlede antal sager i gruppen (31)
Specialpædagogisk støtte, tilskud til støtte på frie grundskoler og efterskoler, og tilskud til frie gymnasieskoler mv.	1	8,3 pct. af det samlede antal sager i gruppen (12)
I alt	85	

Under gruppen "statens uddannelsesstøtte" er også sager om udlændinges ret til SU. I 2017 har nævnet modtaget og afgjort flere sager om udlændinges ret til SU end i de foregående år.

Denne gruppe sager er også den gruppe, hvor ankenævnet relativt oftest ændrer eller hjemviser styrelsens afgørelse. Det er et vanskeligt sagsområde, hvor nævnet ofte ser sager, hvor underinstansens skøn har været delvist præget af en kategorisk henvisning til, at en udlænding skal arbejde 10-12 timer pr. uge for at kunne betragtes som arbejdstager. Nævnet foretager en samlet vurdering af bl.a. antallet af timer og den herved indtjente løn, overenskomstforhold, arbejdsforholdets karakter og varighed med videre.

Af de i alt 263 sager om udlændinges ret til SU, som nævnet har afgjort i 2018, blev afgørelsen ændret i 58 sager, svarende til 22,1 procent af de afgjorte sager. Hertil kommer 14 sager, som nævnet hjemviste til fornyet behandling i styrelsen, svarende til ca. 5,3 procent.

Procentdelen af sager, hvor der dispenseres for fristoverskridelse, er faldet. Det skyldes hovedsageligt, at Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte i større omfang giver klagevejledning på engelsk i sager, hvor det er relevant.

Tabel 3.5 Hjemviste sager fordelt på sagsgrupper

Statens Uddannelsesstøtte	19	3,5 pct. af det samlede antal sager i gruppen (543)
Handicaptillæg	26	13,7 pct. af det samlede antal sager i gruppen (190)
Statens Voksenuddannelsesstøtte	1	7,1 pct. af det samlede antal sager i gruppen (14)
Vilkår for tilbagebetaling	9	29 pct. af det samlede antal sager i gruppen (31)
Specialpædagogisk støtte, tilskud til støtte på frie grundskoler og efterskoler, og tilskud til frie gymnasieskoler mv.	0	0 pct. af det samlede antal sager i gruppen (12)
I alt	55	

3.3 Sagsbehandlingstid

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i 2018 var på 6,7 måneder.

Der er tale om en væsentlig stigning fra 2017, hvor sagsbehandlingstiden var 4,2 måneder.

Sagsbehandlingstiden hænger naturligt sammen med antallet af årsværk i sekretariatet. Sekretariatet har i størstedelen af 2018 bestået af mindre end 4 årsværk.

Af de 790 sager, som ankenævnet afgjorde i 2018, blev 13,5 procent afgjort inden for 3 måneder, mod 29,7 procent i 2017.

Stort set alle sager, som blev afgjort relativt kort efter modtagelsen af sagen, er sager om klagefristoverskridelse. En anden gruppe er sager om specialpædagogisk støtte, da disse er prioriterede af nævnet. Det skyldes, at der i disse sager er tale om afslag på ikke-økonomisk støtte.

12,2 procent af sagerne blev afgjort inden for 4 til 6 måneder.

Det vil sige, at 25,7 procent af sagerne blev afgjort indenfor 6 måneder fra ankenævnets modtagelse af sagen. Til sammenligning var det i 2017 86,4 procent og i 2016 56 procent.

73,7 procent blev afgjort på mellem 7 og 12 måneder.

Under 1 procent af sagerne blev afgjort mere end 12 måneder efter modtagelsen af klagen.

De sager, som blev ældre end 12 måneder på afgørelsestidspunktet, var sager, hvor nævnet også havde behandlet en anmodning om genoptagelse på de pågældende sager. I tilfælde af genoptagelsesansøgninger regnes sagsbehandlingstiden fra den oprindelige dato for modtagelse af sagen. Fra 2019 vil sagsbehandlingstiden for genoptagelsessager regnes fra modtagelse af anmodning om genoptagelse, da det vil give et mere realistisk billede af sagsbehandlingstiderne.

4 Ankenævnets praksis på udvalgte sagsområder

Ankenævnet har i 2018 offentliggjort 7 afgørelser.

På ankenævnets hjemmeside (<https://ast.dk/naevn/ankenaevnet-for-statens-uddannelsesstotteordninger>) findes en søgemaskine, hvor det er muligt at søge på blandt andet emneord, datoer og fritekst.

I dette afsnit redegøres for udvalgte sagsområder og emner, hvor ankenævnet i 2018 har taget stilling til forhold af særlig interesse.

4.1 Statens uddannelsesstøtte

Statens Uddannelsesstøtte er en økonomisk, trangsbestemt ydelse til uddannelsessøgende.

Retten til SU er afhængig af tilknytningen til en uddannelse. Den studerende skal være indskrevet på og gennemgå en støtteberettigende uddannelse. Derudover gælder krav om studieaktivitet, at den studerende ikke f.eks. modtager anden offentlig støtte, der tjener lignende forsørgelsesformål som SU, eller får løn for sin deltagelse i uddannelsen.

Det er som udgangspunkt et krav, at den uddannelsessøgende er dansk statsborger, men udlændinge har mulighed for at opnå ret til SU på samme vilkår som danske statsborgere. For statsborgere fra lande uden for EU er kravene mere restriktive end for statsborgere i EU-lande.

SU-stipendiets størrelse beregnes først og fremmest på baggrund af oplysninger om den studerendes egen indtægt og andre personlige forhold, for eksempel om den studerende har børn. Hvis en studerende har en varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, som medfører meget betydelige begrænsninger i evnen til at påtage sig erhvervsarbejde, kan den pågældende tildeles et særligt tillæg til stipendiet.

4.1.1 Sager om tildeling, satser og tilbagebetaling af SU

Også i 2018 har størstedelen af sagerne i denne gruppe omhandlet spørgsmål om studerendes indkomst og årsfribeløb. Langt de fleste af disse sager blev stadfæstet af ankenævnet.

En typisk klagesag om uddannelsesstøtte omhandler, hvorvidt en bestemt indtægt ifølge loven skal indgå i den studerendes egenindkomst ved beregningen af årsfribeløbet, og hvilke fribeløbssatser, der er gældende for bestemte måneder. En anden typisk klagesag kan være spørgsmålet om, hvorvidt den studerende har overholdt en given ansøgningsfrist.

Sag om indkomstkontrol – fribeløb for egne børn - periodisering

Ved indkomstkontrollen opgøres egenindkomst og fribeløb enten efter de almindelige regler, hvor der ses på egenindkomst og fribeløb for hele kalenderåret, eller efter reglerne om periodisering, hvor der ses på egenindkomst og fribeløb for den periode, som den studerende har været under uddannelse.

Ankenævnet har under KEN.nr. 10099 af 21. december 2018 truffet afgørelse om, at forhøjelse af fribeløb på grund af egne børn kun skal medregnes for de måneder, hvor den studerende er under uddannelse, når uddannelsesfribeløbet skal beregnes efter reglerne om periodisering. Ankenævnet stadfæstede styrelsens afgørelse.

Udlændinges ret til SU

En type sager, som i antal har været støt stigende de seneste år, er spørgsmålet om udlændinges ret til SU. De fleste af disse sager omhandler, hvorvidt betingelserne for at være arbejdstager efter EU-retten er opfyldt. Det fremgår af reglerne, at EU-arbejdstagere har ret til SU. Det er en betingelse for ret til SU, at den udenlandske studerende fortsætter med at arbejde ved siden af studierne i et omfang, som ikke alene er et marginalt supplement.

Hvis den studerende, som har modtaget SU, ikke kan betragtes som arbejdstager efter EU-retten i den periode, hvor den pågældende har modtaget SU, skal den modtagne SU tilbagebetales.

EU-arbejdstager – akkordløn - bruttoindkomst

Ankenævnet ændrede i 2018 en afgørelse om tilbagebetaling af SU for en del af den periode, hvor Styrelsen havde krævet SU tilbagebetalt.

Den studerende arbejdede som akkordlønnen avis-, reklame-, og pakkebud. I en af månederne havde han alene arbejdet 35 timer, men Ankenævnet fandt ved en konkret vurdering, at der ikke kunne lægges afgørende vægt på det relativt lave timetal. Det skyldtes, at den studerende var akkordlønnen, og at timetallet derfor ikke hovedsageligt havde dannet grundlag for hans lønudbetaling, men at timetallet alene var et estimeret antal timer på baggrund af forventet tidsforbrug på en rute. Ankenævnet lagde i stedet blandt andet vægt på den studerendes bruttoindkomst og fandt, at der var tale om faktisk og reelt arbejde, som ikke alene udgjorde et marginalt supplement.

Afgørelsen er offentliggjort under KEN.nr. 10098 af 21. december 2018.

Ekstra klip på grund af forsinkelse – offentliggjort afgørelse ophæves

Ankenævnet traf i 2017 en afgørelse om tildeling af ekstra klip til rammen og støttetiden ved forsinkelse på grund af rådsarbejde, sygdom og andre særlige forhold.

Ankenævnet fandt, at det er en forudsætning for at være berettiget til ekstra klip, som følge af forsinkelse, at den studerende på ansøgningstidspunktet er indmeldt på den uddannelse, som forsinkelsen er opstået i.

Afgørelsen er offentliggjort i januar 2018 under KEN.nr.9025 af 22. januar 2018.

Styrelsen har efterfølgende ændret reglerne, så det ikke er en betingelse, at den studerende på ansøgningstidspunktet er indmeldt på den uddannelse, som forsinkelsen er opstået i.

KEN.nr 9025 af 22. januar 2018 har herefter ikke længere retlig betydning og vil i Retsinformation ændre status til historisk.

Ekstra klip for forsinkelse på pilotuddannelse

Der kan efter reglerne gives ekstra klip som tillæg til rammen og støttetiden, hvis den studerende er blevet forsinket i uddannelsen på grund af sygdom eller andre særlige forhold.

I en sag havde den studerende anført, at han var blevet forsinket i sin pilotuddannelse på Island på grund af dårlige vejrforhold, tekniske problemer, vedligeholdelse af materiel samt kollektive kampskridt.

Ankenævnet fandt, at der ikke var tale om sådanne særlige forhold, at der kunne gives tillægsklip på grund af forsinkelse på grund andre særlige forhold.

Ankenævnet lagde vægt på, at det måtte kunne påregnes, at der kan opstå forsinkelser i flyvetræningen på grund af dårligt vejr i forbindelse med afviklingen af en pilotuddannelse på Island.

Ankenævnet lagde også vægt på, at tekniske problemer med materiel ikke kan anses for ekstraordinært eller uforudsigeligt på en uddannelse, hvor komplekst materiel indgår som en integreret del af undervisningen.

Vedrørende kollektive kampskridt som årsag til forsinkelsen, fandt nævnet, at der ikke var dokumentation for, at de kollektive kampskridt havde været så langvarige eller i øvrigt havde haft et sådant omfang, at det var årsag til forsinkelsen. Ankenævnet vejledte i den forbindelse om muligheden for at søge om genoptagelse af sagen, hvis den studerende kunne dokumentere, at dette var tilfældet.

Afgørelsen er offentliggjort under KEN nr. 10044 af 12. december 2018

SU – anden offentlig støtte – afsoning af fængselsstraf

Under KEN nr. 9092 af 26. februar 2018 har ankenævnet offentliggjort en afgørelse, som fastslår, at afsoning af fængselsstraf betragtes som anden offentlig støtte, som tilsigter at dække leveomkostninger, og at afsoning af fængselsstraf derfor udelukker ret til SU.

4.2 Særligt om handicaptillæg

Tillægget til en studerende med funktionsnedsættelse (handicaptillæg) gives til studerende, som på grund af varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse har meget betydelige begrænsninger i evnen til at påtage sig erhvervsarbejde.

Betingelserne, for at modtage det særlige tillæg er meget snævre. Funktionsnedsættelsen skal have så betydelige følger, at det stort set ikke er muligt for den pågældende at påtage sig erhvervsarbejde i nævneværdigt omfang. Funktionsnedsættelser, som kan være væsentlige for den studerendes hverdag, men som ikke hindrer den studerende i at påtage sig erhvervsarbejde, medfører således ikke ret til tillægget.

I lighed med tidligere år stadfæster ankenævnet langt de fleste sager om handicaptillæg. Ankenævnet har dog i 2018 ændret styrelsens afgørelse i 14 sager, hvilket er et højere antal end i de forudgående år.

Årsagen til ændringerne er typisk, at ankenævnet foretager en anden skønsmæssig vurdering af funktionsnedsættelses betydning for den studerendes erhvervsevne.

4.3 Sager om vilkår for tilbagebetaling

Udbetaling Danmark, Studiegæld, behandler sager, hvor det ikke er bestridt, at der skal ske tilbagebetaling af SU eller lån, men hvor der opstår spørgsmål om vilkårene for tilbagebetaling. Ankenævnet kan eksempelvis i den forbindelse tage stilling til, om ankenævnet er enig i Udbetaling Danmarks vurdering af, hvorvidt betingelserne for udskydelse af tilbagebetalingen i en periode, er opfyldt.

Udbetaling Danmark kan opsigte en ordning om afdragsvis tilbagebetaling af SU, hvis den afdragsvise tilbagebetalingsordning misligholdes. Ved en opsigelse af en tilbagebetalingsordning, skal hele beløbet betales tilbage med det samme. Ankenævnet kan tage stilling til, om opsigelse af en afdragsordning er lovlig.

Ankenævnet har offentliggjort 2 sager om vilkår for tilbagebetaling.

Forlængelse af tilbagebetalingsperioden

I den ene havde klager anmodet om udsættelse med betaling af SU-lån. Klager havde oplyst, at hun ikke kunne afdrage på lånet, og at hun håbede på en aftale om et fortsat lavt månedligt afdrag. Klager havde i en periode forud herfor haft nedsat afdragene.

Ankenævnet fandt, at klagers henvendelse også skulle betragtes som en anmodning om forlængelse af tilbagebetalingsperioden. Efter reglerne har Udbetaling Danmark mulighed for efter ansøgning at forlænge den fastsatte tilbagebetalingsperioden.

Udbetaling Danmark havde alene taget stilling til, om der kunne gives lempelser i vilkårene for tilbagebetaling i form af udsættelse. Udbetaling Danmark havde givet afslag på udsættelse, da dette ville betyde, at den månedlige ydelse efter en periode med udsættelse ville overstige 3.000 kr. pr. måned i den resterende del af tilbagebetalingsperioden.

Ankenævnet hjemviste sagen til Udbetaling Danmark til en vurdering af, om der var særlige grunde, der talte for forlængelse af tilbagebetalingsperioden.

Afgørelsen er offentliggjort under KEN.nr. 10043 af 12. december 2018.

Renter – SU-gæld

Efter reglerne forrentes den til enhver tid værende SU-gæld med 4 pct. årligt i uddannelsesperioden.

I afgørelse offentliggjort under KEN.nr. 10050 af 12. december 2018 fandt ankenævnet, at det også gælder lån optaget i en tidligere uddannelsesperiode.

I den konkrete sag havde den studerende optaget lån under en uddannelse, som blev afsluttet i 2015. Den studerende påbegyndte en ny uddannelse i februar 2017. Ankenævnet fandt, at den studerendes gæld fra den tidligere uddannelse skulle forrentes med 4 pct. årligt fra 1. februar 2017.

4.4 Sager om specialpædagogisk støtte (SPS)

Specialpædagogisk støtte er en hjælp til elever og studerende med en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, som skal sikre, at eleven eller den studerende uanset sin funktionsnedsættelse kan gennemføre uddannelsen i lighed med andre elever og studerende.

De specialpædagogiske støtteordninger administreres af Styrelsen for Undervisning og Kvalitet under Undervisningsministeriet. Støtten tildeles på baggrund af en faglig

vurdering af den enkeltes behov, afhængig af funktionsnedsættelsen og uddannelsen. Støtten kan for eksempel være hjælpemidler til brug i undervisningen.

Specialpædagogisk støtte kan søges af elever og studerende på ungdomsuddannelser og videregående uddannelser.

I de sager, der indbringes for ankenævnet, klages der primært over afslag på tildeling af støtte.

4.5 Sager om statens voksenuddannelsesstøtte (SVU)

Statens Voksenuddannelsesstøtte (SVU) er en økonomisk støtte til personer i arbejde, der ønsker at efter- eller videreudanne sig på folkeskole-, gymnasialt eller videregående niveau.

Med SVU får man mulighed for at deltage i undervisning i arbejdstiden. Der kan søges SVU som dækning for den arbejdsindtægt, man taber ved at uddanne sig i arbejdstiden. SVU kan også søges som refusion til arbejdspladsen, hvis arbejdstageren får løn under uddannelsen.

SVU kan ydes til både heltids- og deltidsuddannelse. Man kan ikke få SVU, hvis uddannelsen er SU-berettiget. Hvis man søger og uberettiget bliver tildelt SVU, kan man blive mødt med et krav om tilbagebetaling af den modtagne støtte.

Sager, der behandles i ankenævnet, omhandler typisk spørgsmålet om, hvorvidt de grundlæggende betingelser, som er nævnt i loven, har været opfyldt på tidspunktet for uddannelsens start.

Ankenævnet har i 2018 offentliggjort en sag om SVU. Afgørelsen er offentliggjort under KEN.nr. 9093 af 26. februar 2018.

Sagen omhandlede en afgørelse om afslag på SVU til videregående uddannelse med den begrundelse, at ansøger tidligere havde gennemført en videregående uddannelse. Ansøger havde gennemført politiets grunduddannelse i 2011, hvor uddannelsen var en etatsuddannelse. Da der ikke var gymnasial eller anden ungdomsuddannelse som adgangskrav til politiets grunduddannelse på det tidspunkt, hvor ansøger blev optaget på uddannelsen, kunne den ikke betragtes som en videregående uddannelse.

Ankenævnet fandt, at det forhold, at uddannelse i november 2011 overgik fra etatsuddannelse til en professionsbachelor ikke medførte, at ansøger skulle anses for at have gennemført en videregående uddannelse.

Ansøgerens ret til SVU skulle vurderes ud fra den status, som den tidligere uddannelse havde på det tidspunkt, hvor ansøger gennemførte den.

5 Bilag

Bilag 1- Lov nr. 269 af 19. marts 2013 om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

Bilag 2 - Bekendtgørelse nr. 1272 af 7. november 2013 om forretningsorden for Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

Årsrapport 2017

BILAG

Titel **_Bilag**
Udgiver Ankestyrelsen, Februar 2019
ISBN nr
Layout Identitet & Design AS

Kontakt Ankestyrelsen
Teglholmegade 3, 2450 København SV
Telefon 33 41 12 00
Hjemmeside www.ast.dk
E-mail @ast.dk

Lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger

VI MARGRETHE DEN ANDEN, af Guds Nåde Danmarks Dronning, gør vitterligt:

Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

Kapitel 1

Kompetence og organisation

§ 1. Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger er klageinstans for administrative afgørelser inden for statens uddannelsesstøtteordninger, i det omfang det er fastsat ved lov.

Stk. 2. Ankenævnet er uafhængigt af instruktioner om den enkelte sags behandling og afgørelse.

§ 2. Ankenævnet består af 1 formand og 2 medlemmer.

Stk. 2. Formanden skal være dommer. Formanden beskikkes af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser efter udpegning af vedkommende retspræsident.

Stk. 3. Medlemmerne af ankenævnet beskikkes af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser. 1 medlem beskikkes efter fælles indstilling fra organisationer, der repræsenterer studerende på de videregående uddannelser under ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser og kulturministeren, og 1 medlem beskikkes efter fælles indstilling fra rektorer for uddannelsesinstitutioner med videregående uddannelser under ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser og kulturministeren. Medlemmerne af ankenævnet beskikkes blandt personer, der har særligt kendskab til uddannelses- og studiemæssige forhold og besidder økonomisk sagkundskab. Herudover skal det ene medlem have bestået juridisk candidateksamen og have særligt kendskab til forvaltningsret.

Stk. 4. For formanden og hvert medlem beskikkes der 1 stedfortræder efter reglerne i stk. 2 og 3.

Stk. 5. Formanden, medlemmerne og stedfortræderne beskikkes for 4 år ad gangen. Genbeskikkelse kan finde sted.

Stk. 6. Udtræder formanden, et medlem eller en stedfortræder af ankenævnet, beskikkes en ny formand, et nyt medlem eller en ny stedfortræder efter reglerne i stk. 2 og 3 for den resterende del af beskikkelsesperioden.

§ 3. Ved behandling af en klage i ankenævnet, der omhandler støtte til personer med fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser, tiltrædes ankenævnet af 1 sagkyndigt medlem udpeget af Danske Handicaporganisationer.

§ 4. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser fastsætter en forretningsorden for ankenævnet, herunder om sekretariatsbetjening af ankenævnet.

Kapitel 2

Klagebehandling

§ 5. Klagen stiles til Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger og indgives til den myndighed, der har truffet afgørelsen, medmindre andet er fastsat i den øvrige lovgivning. Den myndighed, der har truffet afgørelsen, vurderer, om der er grundlag for at give klager helt eller delvist medhold.

Stk. 2. Giver den myndighed, som har truffet afgørelsen, ikke klageren fuldt ud medhold, sender myndigheden klagen samt begrundelse for afgørelsen og genvurderingen til ankenævnet.

Stk. 3. Ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser fastsætter i ankenævnets forretningsorden, jf. § 4, nærmere regler om proceduren for indbringelse af klager til ankenævnet.

§ 6. Ankenævnet er beslutningsdygtigt, når alle medlemmer eller stedfortrædere for disse deltager i afgørelsen, jf. dog stk. 3-5.

Stk. 2. Ankenævnets afgørelse træffes ved stemmeflerhed. Ved stemmelighed, jf. § 3, er formandens eller dennes stedfortræders stemme udslagsgivende.

Stk. 3. Uanset stk. 1 kan formanden eller dennes stedfortræder på ankenævnets vegne træffe afgørelse om afvisning, som følge af at klage ikke er indgivet rettidigt.

Stk. 4. Formanden eller dennes stedfortræder kan på ankenævnets vegne, indtil 6 måneder efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen, træffe afgørelse om, at der kan ses bort fra overskridelse af klagefristen fastsat ved lov eller regler udstedt i medfør af lov, når overskridelsen af særlige grunde er undskyldelig.

Stk. 5. Formanden eller dennes stedfortræder kan på ankenævnets vegne tillige træffe afgørelse i sager om aktindsigt.

§ 7. Ankenævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 8. Ankenævnet afgiver en årlig beretning om sin virksomhed til ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser. Ankenævnet offentliggør på sin hjemmeside oplysninger om ankenævnets virksomhed, forretningsordenen og afgørelser af principiel karakter.

Kapitel 3

Ikrafttræden m.v.

§ 9. Loven træder i kraft den 1. april 2013.

Stk. 2. Formanden for og medlemmer af Ankenævnet for Uddannelsesstøtten, der er beskikket efter de hidtil gældende regler, fortsætter deres funktion i Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger, indtil formanden, nye medlemmer og stedfortrædere beskikkes til Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger efter § 2.

Stk. 3. § 6, stk. 3-5, har virkning for klager, der indbringes for ankenævnet efter lovens ikrafttræden.

§ 10. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Givet på Amalienborg, den 19. marts 2013

Under Vor Kongelige Hånd og Segl

MARGRETHE R.

/ Morten Østergaard

Bekendtgørelse om forretningsorden for Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger

I medfør af § 4 og § 5, stk. 3, i lov nr. 269 af 19. marts 2013 om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger fastsættes:

Kapitel 1

Kompetence og sammensætning

§ 1. Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger er klageinstans for administrative afgørelser inden for statens uddannelsesstøtteordninger, i det omfang det er fastsat ved lov, jf. § 1, stk. 1, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

§ 2. Ankenævnet består af en formand og to medlemmer, jf. § 2, stk. 1, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

Stk. 2. Der beskikkes for formanden og hvert medlem en stedfortræder, jf. § 2, stk. 4, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger. Stedfortræderen deltager i sagernes behandling, når formanden eller det pågældende medlem har forfald.

Stk. 3. For hver sag, der omhandler støtte til personer med fysiske eller psykiske funktionsnedsættelser, tiltrædes ankenævnet af et sagkyndigt medlem udpeget af Danske Handicaporganisationer, jf. § 3 i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger. Danske Handicaporganisationer udpeger et antal personer, der skiftes til at deltage i nævnets behandling af de berørte sager.

§ 3. Styrelsen for Forskning og Innovation sekretariatsbetjener ankenævnet og afholder de udgifter, der er forbundet hermed, herunder udgifter til handicapkompenserende foranstaltninger. Styrelsen kan bestemme, at

forberedelsen af sagerne alene foregår digitalt, herunder udsendelse af mødemateriale m.v. til nævnets møder, jf. kapitel 2 og 3.

Kapitel 2

Forberedelse af sagerne

§ 4. Behandlingen af sager i ankenævnet er omfattet af reglerne i forvaltningsloven, lov om offentlighed i forvaltningen og lov om behandling af personoplysninger.

Stk. 2. Inden ankenævnet kan behandle en klage, skal den myndighed, som har truffet afgørelsen, vurdere, om der er grundlag for at give klageren helt eller delvist medhold. Derfor skal en klage først indgives til denne myndighed, jf. § 5, stk. 1, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

Stk. 3. Kan myndigheden ikke give klageren fuldt ud medhold, sender myndigheden klagen samt en udtalelse til ankenævnet, jf. § 5, stk. 2, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger. Udtalelsen skal indeholde en begrundelse for afgørelsen og genvurderingen.

§ 5. Hvis en sag ikke er blevet genvurderet, jf. § 4, stk. 2 og 3, sender ankenævnets sekretariat sagen til myndigheden med henblik på genvurdering af sagen.

§ 6. Ankenævnets sekretariat sender myndighedens udtalelse og sagens akter til klager, der skal have lejlighed til at kommentere udtalelsen inden for en frist af mindst 1 uge. Sekretariatet og klager kan aftale en kortere frist.

§ 7. Ankenævnets sekretariat forestår den forberedende sagsbehandling, indhenter de nødvendige oplysninger og udarbejder en sagsfremstilling og udkast til afgørelse, inden sagen behandles af ankenævnet.

§ 8. Formanden eller dennes stedfortræder bestemmer rækkefølgen for behandling af indkomne sager.

Kapitel 3

Afholdelse af møder og afgørelse af sagerne

§ 9. Ankenævnet træffer afgørelser i møder, herunder telefonmøder el.lign. , jf. dog §§ 14 og 15, på grundlag af de skriftlige oplysninger i sagerne.

Stk. 2. Ankenævnets møder er ikke offentlige.

§ 10. Formanden eller dennes stedfortræder indkalder til møderne, som holdes så ofte, det er nødvendigt. Indkaldelse til møde skal som hovedregel ske med mindst 2 ugers varsel.

Stk. 2. Ankenævnets sekretariat udsender dagsorden for mødet med en fortegnelse over de sager, der vil komme til behandling på mødet, samt alle relevante akter i de pågældende sager med et rimeligt varsel, så vidt muligt senest 1 uge før mødet. Dagsorden med tilhørende sagsmateriale sendes til medlemmer, stedfortrædere og sagkyndigt medlem, der deltager i det pågældende møde.

Stk. 3. Når det er påkrævet af hensyn til sagens karakter, kan formanden eller dennes stedfortræder bestemme, at der kan ske forkortelse af de tidsfrister, der er nævnt i stk. 1 og 2.

§ 11. Er et medlem forhindret i at deltage i et møde, indkalder formanden eller dennes stedfortræder vedkommende medlems stedfortræder.

§ 12. Formanden eller dennes stedfortræder leder ankenævnsmødet.

Stk. 2. Ankenævnet er beslutningsdygtigt, når formanden og alle medlemmer eller stedfortrædere for disse deltager i afgørelsen, jf. dog §§ 14 og 15.

§ 13. Ankenævnets afgørelser træffes ved stemmeflerhed, jf. dog § 14, stk. 1. Ved stemmelighed, jf. § 2, stk. 3, er formandens eller dennes stedfortræders stemme afgørende.

Stk. 2. Ankenævnets afgørelser indføres i beslutningsreferat, som underskrives af formanden og alle medlemmer, der har deltaget i afgørelsen. Referatet skal ikke gengive drøftelserne på mødet, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Hvis en afgørelse ikke kan træffes ved enstemmighed, kan formanden eller et medlem forlange at få sit særstandpunkt anført i beslutningsreferatet. I disse tilfælde kan formanden eller medlemmet tillige forlange bemærkning om sit særstandpunkt optaget i selve afgørelsen med begrundelse for henholdsvis flertallets og mindretallets standpunkter og med angivelse af antallet af stemmer for de respektive standpunkter.

§ 14. Formanden eller dennes stedfortræder kan på ankenævnets vegne træffe afgørelse i følgende sager:

- 1) Afvisning af en klage som følge af, at den ikke er indgivet rettidigt, jf. § 6, stk. 3, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.
- 2) Dispensation for overskridelse af klagefristen i indtil 6 måneder efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen, jf. § 6, stk. 4, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.
- 3) Klage over en myndigheds afgørelse om aktindsigt, jf. § 6, stk. 5, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.
- 4) Anmodning om aktindsigt i ankenævnets sager, jf. § 6, stk. 5, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

Stk. 2. Ankenævnets øvrige medlemmer orienteres om de afgørelser, der træffes af formanden eller dennes stedfortræder.

§ 15. Sager, som formanden eller dennes stedfortræder skønner egnet til skriftlig votering, kan udsendes til medlemmerne med indstilling om afgørelse. Såfremt et medlem anmoder herom, skal disse sager dog drøftes på et møde.

§ 16. Ankenævnets afgørelser, herunder afgørelser som træffes af formanden eller dennes stedfortræder på ankenævnets vegne, kan have følgende indhold:

- 1) At ankenævnet stadfæster, ændrer eller ophæver myndighedens afgørelse.
- 2) At ankenævnet hjemviser sagen til fornyet behandling hos myndigheden.
- 3) At ankenævnet afviser klagen.
- 4) At ankenævnet afviser anmodningen om genoptagelse af en sag, som ankenævnet tidligere har afgjort.

Stk. 2. Ankenævnets afgørelser udfærdiges skriftligt med begrundelse. Sekretariatet forestår sagsbehandlingen efter mødet med udsendelse af afgørelse m.v.

§ 17. Ankenævnet er i sin virksomhed uafhængigt af instruktioner om den enkelte sags behandling og afgørelse, jf. § 1, stk. 2, i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

Stk. 2. Ankenævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 7 i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger.

§ 18. Fremkommer der i en sag, som ankenævnet har afgjort, nye og for sagens afgørelse væsentlige oplysninger, kan ankenævnet beslutte at tage sagen op til fornyet behandling og afgørelse. Det samme gælder, hvis der er begået væsentlige fejl i sagsbehandlingen.

Kapitel 4

Forskellige bestemmelser

§ 19. Der påhviler ankenævnets medlemmer tavshedspligt efter forvaltningslovens § 27.

§ 20. Reglerne i forvaltningslovens kapitel 2 om inhabilitet gælder for formanden og medlemmerne samt disses stedfortrædere.

Stk. 2. Den enkelte har selv pligt til at gøre formanden eller dennes stedfortræder opmærksom på forhold, som kan bevirke inhabilitet. Dette skal ske hurtigst muligt inden mødet, således at en stedfortræder kan inddrages i behandlingen af sagen. Formanden eller dennes stedfortræder træffer afgørelse om et medlems inhabilitet.

Stk. 3. Hvis der på et møde rejses tvivl om et medlems habilitet, afgøres spørgsmålet på mødet. Afgørelsen træffes ved almindeligt flertal blandt medlemmerne af nævnet. Ved stemmelighed er formandens eller dennes stedfortræders stemme afgørende.

§ 21. §§ 19 og 20 gælder også for ankenævnets sekretærer. Hvis en sekretær ikke kan medvirke ved behandlingen af en sag, udpeges en anden til at virke som sekretær under behandlingen af denne sag.

§ 22. Ankenævnet afgiver en årlig redegørelse om sin virksomhed, jf. § 8 i lov om Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger. Redegørelsen skal indeholde oplysninger om ankenævnets principielle afgørelser, sagsbehandlingstider og sagsantal. Redegørelsen sendes til ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser og offentliggøres på ankenævnets hjemmeside. Redegørelsen forberedes af ankenævnets sekretariat.

Stk. 2. Afgørelser, der er af principiel betydning og egnet som vejledning om ankenævnets praksis, offentliggøres i anonymiseret og eventuelt i resumeret form.

Kapitel 5

Ikrafttræden

§ 23. Bekendtgørelsen træder i kraft den 15. november 2013.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 1419 af 28. december 2000 om forretningsorden for Ankenævnet for Uddannelsesstøtten ophæves.

Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser, den 7. november 2013

Morten Østergaard

/ Jesper Schaumburg-Müller